

eens sterk geregend heeft, dan reeds kan men van Schieland geen vergunning tot doorspuijing verwerven', klaagde burgemeester Hoffmañ.⁴⁾

Om de problemen met de aanvoer van schoon water op te lossen, opperde het Hoogheemraadschap de mogelijkheid het riviertje de Rotte om te leiden en een nieuwe monding te maken buiten de stadsdriehoek. De oude monding van de Rotte kon dan volledig worden benut voor de waterhuishouding van de stad; Rotterdam zou daardoor minder afhankelijk zijn van de waterhuishouding van de polder. Die gedachte werd weliswaar geopperd, maar door het Hoogheemraadschap vrijwel onmiddellijk weer terzijde gelegd. Als Rotterdam problemen had met de waterhuishouding dan moest het die problemen op de eerste plaats zelf oplossen én bekostigen.

De Rotterdamse oplossing is er niet zonder slag of stoot gekomen. Maar in 1854 werd de knoop toch doorgesneden en koos het stadsbestuur voor een stelsel dat onder de naam Waterproject bekendheid kreeg. Het was ontworpen door W.N. Rose, stadsarchitect van Rotterdam, en J.A. Scholten, fabriek-landmeter van Schieland. De naam Waterproject is enigszins misleidend, omdat het geen (drink)waterproject, maar een rioleringsplan was.⁵⁾

Het stadsbestuur had in de polders buiten de stadsvesten chique nieuwbouw geprojecteerd en het Waterproject was vooral bedoeld om deze 'polderstad' van een goede waterhuishouding te voorzien. Rose en Scholten lieten beide boezems van het Hoogheemraadschap ongemoeid. Voor de waterversing van de polderstad concentreerden zij zich op de stadsvesten, waaraan een rol als waterspaarbekken werd toegedacht. Het schone Maaswater zou in de stadsvesten worden opgeslagen en kon van daaruit naar believen in de polderstad worden geleid. Daarbij werd dankbaar gebruikgemaakt van het hoogteverschil tussen de vesten en de polderstad.

Het spoelwater deed zijn reinigende werk in de polderstad en stroomde vervolgens uit in nieuw aangelegde singels, waarlangs tuinarchitect Zocher de beplanting had ontworpen. De singels vormden een fraaie nieuwe begrenzing van de stedelijke ruimte. 'Er zullen dan in ons vaderland maar enkele steden zijn die meer rij- en wandelwegen aanbieden', verklaarde Rose trots. Men zou Rotterdam niet meer kunnen verwijten 'dat het geene environs heeft, en van die zijde beschouwd, weinig genoeg oplevert.' Met